

อุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology)

อุดมการณ์ (Ideology)

คือ ศาสตร์แห่งความคิด

คำว่า “อุดมการณ์” มีนักปราชญ์รัฐศาสตร์ เดอ ท็อกเคอวิลล์ (De Tocqueville) ได้กล่าวไว้ว่า

“หากปราศจากอุดมการณ์เสียแล้ว สังคมก็มิอาจจะตั้งอยู่/เจริญเติบโตต่อไปได้ เหตุว่า เมื่อมนุษย์ไม่มีความเชื่อมั่นร่วมกันในความคิดอันใดอันหนึ่ง มนุษย์ก็มิอาจดำเนินการใดๆ ร่วมกันได้ เมื่อขาดพฤติกรรมดังกล่าว มนุษย์ยังคงมีอยู่ (ในโลก) แต่ปราศจากสิ่งที่รู้จักกันว่า สังคม”

ความหมายของอุดมการณ์

ความหมายเดิม

: “ศาสตร์แห่งความคิด” Science of Ideas

: อุดมการณ์เป็นรูปแบบแห่งความคิดบุคคลมีความเชื่ออย่างแน่วแน่น

: อุดมการณ์เป็นกลุ่มแห่งความคิด ซึ่งกำหนดท่าที/ทัศนคติ (Attitudes)

: อุดมการณ์เป็นลักษณะแห่งการนำไปปฏิบัติ

ความหมายของอุดมการณ์

UNESCO อธิบายความหมาย “อุดมการณ์” ว่า

เป็นรูปแบบความเชื่อและแนวความคิด (Concept)
ทั้งส่วนเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รวมทั้งการประเมินค่าว่า ดี/ไม่ดี
ควร/ไม่ควร ซึ่งจะช่วยอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม

ลิขิต อีรเวคิน ให้ความหมาย “อุดมการณ์” ว่า

ลัทธิทางการเมืองที่อธิบายถึงความเป็นมาของระบบ
สังคมมนุษย์ในอดีต สภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน และ
แนวโน้มอนาคต วางแนวทางประพฤติปฏิบัติสำหรับสมาชิก
ในปัจจุบัน

ความสำคัญของอุดมการณ์

- อุดมการณ์เป็นแรงจูงใจเป็นพลังที่ทำให้เกิดการกระทำในสังคม
- อุดมการณ์เป็นแรงดลใจให้มนุษย์เกิดการเชื่อฟัง
- อุดมการณ์เป็นลักษณะของความเชื่อมั่นที่มีความแน่นอนเป็นอันหนึ่งอันเดียว

“อุดมการณ์เป็นทั้งความยึดถือ และพฤติกรรมที่มีความแน่นอน ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยกำหนดนโยบายทางการเมือง โครงสร้างของอำนาจสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอำนาจ”

ความสำคัญของอุดมการณ์

1. ความคิด/ความเชื่อที่มีแบบแผนเกี่ยวกับหลักการและคุณค่าทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคม
2. วิธีชีวิตทางการเมืองโดยมุ่งหมายกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆทางการเมืองและการปกครอง อธิบายและเสนอแนะแนวทางแก้ไข
3. การเชื่อฟังและปฏิบัติตาม เป็นการยอมรับว่าสิ่งต่างๆ ที่อุดมการณ์กำหนดขึ้นมาเป็นสิ่งดี/ถูกต้อง/นำไปประยุกต์ใช้

ความสำคัญของอุดมการณ์

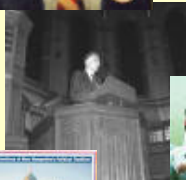
4. แหล่งที่ทำให้เกิดการเห็นพ้องกันภายในรัฐ มนุษย์ในชุมชนยึดถือสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในอุดมการณ์ว่าถูกต้องจะผลักดันให้เห็นพ้องในหลักการ ความมุ่งหมาย กระบวนการ ผลปฏิบัติ

5. กลไกการควบคุม ภายหลังเห็นพ้องตรงกันในหลักการ จุดมุ่งหมายหรือกระบวนการ ฯลฯ แล้วมนุษย์ย่อมต้องการให้บรรลุผลตามอุดมการณ์

ประโยชน์ของอุดมการณ์

- 1) การนำอุดมการณ์มาใช้ในการปกครองและรวมกลุ่มคนเข้าด้วยกัน
- 2) การใช้อุดมการณ์เพื่อประโยชน์ชักจูงคนให้เสียสละเพื่อเป้าหมายร่วม
- 3) การใช้อุดมการณ์เพื่อการขยายอำนาจของรัฐบาล

ลัทธิทางการเมือง

- ฟาสซิสต์
- นาซี
- มาร์กซิสต์/
คอมมิวนิสต์
- สังคมนิยม
- เสรีนิยม
- อนุรักษ์นิยม
- ชาตินิยม
- อนาธิปไตย
- ประชาธิปไตย

ประเภทลัทธิทางการเมือง

1. ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ :
ทำให้เสรีภาพบุคคลสำคัญน้อยลง

ลัทธิฟาสซิสต์ (Fascism)

ลัทธินาซี (Nazism)

ลัทธิมาร์กซิสต์ (Marxism) คอมมิวนิสต์
(Communism)

ประเภทลัทธิทางการเมือง

2. ลัทธิทางการเมืองเน้นเสรีภาพบุคคล/นิยมความ
มีเสรีภาพ : ทำให้อำนาจอรัฐไม่มาก มีขอบเขต
จำกัด แต่เสรีภาพบุคคลสำคัญมาก

- ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism)
- ลัทธิสังคมนิยมประชาธิปไตย (Democratic Socialism)
- ลัทธิอนุรักษนิยม (Conservatism)
- ลัทธิประชาธิปไตย (Democratic)

ลัทธิฟาสซิสต์ (Fascism)

- ขาดทุน
- ค่าใช้จ่าย
- ขาดทุน
- ค่าใช้จ่าย

สัญลักษณ์ : ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
: อานาจ
: ความเชื่อฟังในสมัยโรมันโบราณ

“Fascio” ภาษาอิตาลีเลียน มัด = ความสัมพันธ์ใกล้ชิด
(กลุ่ม/ขบวนการ)
ความหมายทหารโรมัน

ลัทธิฟาสซิสต์ (Fascism)

ลัทธิฟาสซิสต์บูชาชาติ รัฐ จิตสมบูรณ (พระเจ้า) ลด
ความสำคัญเอกชน/ไม่นับถือมนุษย์ ยึดถือนามธรรมร่วม
(พระเจ้า จิต ชาติ เชื้อชาติ รัฐ และผู้นำ) มากกว่าสภาพ
ความเป็นอยู่แท้จริงมนุษย์

ความเป็นมา

: ความคิดจิตนิยม (Idealism Georg Wilhelm
Friedrich Hegel, 1770-1831)

: ภายหลัง WW.I ระบบประชาธิปไตยในประเทศอิตาลี
และเยอรมันล้มเหลว ระบบฟาสซิสต์มีบทบาทสำคัญแทนที่
โดยได้รับการสนับสนุน

- ชนชั้นกลาง

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยามอำนาจ

: ระหว่างนั้น Giovanni Gentile 1875-1944 และ
Alfredo Rocco 1875-1935 พัฒนาลัทธิฟาสซิสต์

ลัทธิฟาสซิสต์ = ระบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ

พื้นฐานความคิด

- ประชาชนไม่มีความสามารถ ขาดความรู้และมีอารมณ์
แปรปรวน ปกครองตนเองไม่ได้
- ประชาชนต้องถูกปกครองโดยกลุ่มชนชั้นนำ (elite) ที่มี
คุณลักษณะสูงกว่ามวลชนทั่วไป มีความสามารถ สติปัญญา
กำลังใจและจริยธรรม

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

- ประเทศที่ประชาชนไม่มีประสบการณ์แบบประชาธิปไตยปกครองระบบเผด็จการอำนาจนิยม
- ประเทศที่ประชาชนมีประสบการณ์แบบประชาธิปไตยบ้าง ปกครองระบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ

Benito Mussolini 1883-1945 ได้ตั้งพรรคฟาสซิสต์ 1922 นำแนวคิด Hegel เป็นแกนปรัชญาพรรค พัฒนาเป็นลัทธิฟาสซิสต์ โดยประยุกต์ แก่สถานการณ์เศรษฐกิจ บังคับให้เกิดสามัคคีและสันติในชาติ

ยุตินัดหยุดงานและการต่อสู้ระหว่างแรงงานกับนายจ้าง

ภายหลัง W.W.I ลัทธิเสื่อมลงเพราะอิตาลีและเยอรมันแพ้ แต่ลัทธิฟาสซิสต์ยังคงอิทธิพลต่อประเทศด้อยกำลังพัฒนา

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยามอำนาจ

สาระสำคัญของลัทธิฟาสซิสต์

1. ต้องการให้บุคคลเชื่อ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล สั่งสอน
โน้มนำให้เชื่อจนงาย

ยึดถือ - ชาตินิยมและผู้นำ
- จงรักภักดีและผูกพันต่อระบบการปกครอง

ทำให้ - ประชาชนเป็นกลไกการปกครอง
- สิทธิบางประการถูกจำกัด
- รักษาความมั่นคงและปลอดภัยชาติ
- ประชาชนต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม
อย่างเคร่งครัด

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

2. มนุษย์มีความไม่เท่าเทียมกัน ตามสภาพความเป็นจริงมนุษย์ไม่เท่าเทียมกัน - ร่างกายและพฤติกรรม

ความเชื่อแบบประชาธิปไตยถึงความเท่าเทียมกันผิด ขยายสูงกว่าหญิง ทหารสูงกว่าพลเรือน ชาตินิยมเอกชน มาตรฐานที่ถูกมาใช้ตัดสิน ฐานะเหนือกว่า = อำนาจ

3. พฤติกรรมนิยมความรุนแรงและโฆษณาชวนเชื่อ : การแบ่งในสังคมมี 2 ประเภท

- เพื่อน (Friend)
- ศัตรู (Enemy)

บุคคลใดไม่ใช่เพื่อน = ศัตรูทั้งหมด

ศัตรูต้องถูกทำลายหมดทั้งในและนอกประเทศ ทำให้เกิดสถาบันของการใช้กำลังรุนแรง

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยามอำนาจ

4. รัฐบาลโดยชนชั้นนำ : ผู้นำประเทศ/รัฐบาลเป็นชนชั้นนำกลุ่มน้อยที่เลือกสรรแล้ว

- ผู้ที่มีความสามารถ ผักผ่อนเป็นโดยเฉพาะ
 - ชนกลุ่มน้อยฐานะสูงในสังคม
 - ทราบความต้องการและสนองความต้องการชุมชนได้
- สร้างฐานะตนเอง

ชนชั้นผู้นำต้องผูกขาดอำนาจ ผู้ที่มีความสามารถ : การกระทำถูกต้องเสมอ

5. การปกครองแบบเบ็ดเสร็จ : อำนาจเด็ดขาดเป็นอำนาจสูงสุดครอบคลุมชีวิตประชาชนในชาติ กิจการ/ระบบทุกอย่างอยู่ภายใต้รัฐควบคุม

- สิทธิสตรีต้องถูกจำกัด
- อำนาจ + ความรุนแรงเป็นเครื่องมือควบคุมในการปกครองประเทศ

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยามอำนาจ

6. ความนิยมเชื้อชาติ : ชนชั้นนำการปกครองตาม
อุดมการณ์ ผู้ที่มีฐานะเหนือชนชั้นอื่น

- ชนชั้นนำมีอำนาจบังคับให้ผู้อื่นยอมรับและนำเอา
เจตนารมณ์ตนไปปฏิบัติ

- ชนชั้นนำเป็นบุคคลที่เชื่อสายบริสุทธิ์ ความสามารถ
พิเศษ

- ประเทศที่มีชนชั้นนำเป็นประเทศมหาอำนาจฐานะ
เหนือกว่าประเทศอื่น

- ผู้นำจะต้องเพิ่มฐานะ อำนาจและชื่อเสียงเผ่าพันธุ์และ
ขยายเผ่าพันธุ์ทั่วโลก

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

7. ความไม่เห็นด้วยกับกฎหมายและพฤติกรรมระหว่างประเทศ :

- รากฐานความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศ ความรุนแรงและเชื้อชาตินิยม
- จักรวรรดินิยมและสงครามทั้งหมดเป็นหลักการและเครื่องมือรัฐ เน้น สงครามและอุดมคติ

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

ลัทธินาซี (Nazism)

Nazism เป็นชื่อย่อในภาษาเยอรมันของพรรคสังคมนิยมคนงานเยอรมัน (National Socialist German Worker Party)

ตั้งขึ้น 1919 ถูก Adolf Hitler 1889-1945 ช่วงชิงเป็นหัวหน้าพรรค 1921 : Nazism เป็นลัทธิฟาสซิสต์รุนแรง

ความเป็นมา

ระบอบเผด็จการที่สร้างขึ้นเพื่อสนธิสัญญาแวร์ซายน์
แนวคิดเด่น Nazism : เชื้อชาติ

สังคมนักว่าหน้าเกิดจากการต่อสู้เลือกผู้เหมาะสมให้มี
ชีวิตอยู่ อารยัน (Aryan) เหมาะที่สุด

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

สาระสำคัญของลัทธินาซี

1. การกำหนดแนวคิดปัจเจกชนนิยมสวัสดิภาพของชาติ
สำคัญกว่าประชาชน
2. การกำหนดแนวคิดทางประชาธิปไตย ผู้นำรัฐเป็นคน
เข้มแข็ง มีระเบียบวินัย
3. การกำหนดแนวคิดความเสมอภาคมนุษย์โดยธรรมชาติ
ธรรมชาติสร้างมนุษย์แตกต่างกัน
4. การกำหนดเหตุผลมนุษย์ อุดมคติ จินตนาการสำคัญ
มากกว่า
5. หลักความภักดีต่อชาติบุคคลเป็นประโยชน์ต่อรัฐและ
สังคมต้องเข้าใจเจตนารมณ์ของชาติ

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

สาระสำคัญของลัทธินาซี

6. หลักการเหยียดผิว เผ่าพันธุ์เยอรมันเป็นชาติเจริญ
7. หลักการบุคคลความสามารถบุคคลเกิดโดยกำเนิด
8. อำนาจสำคัญสุดอำนาจเป็นแนวทาง (Means) สู่ปลายทาง (Ends)
9. ความสำคัญเชื้อชาติสายโลหิตและเชื้อชาติสำคัญ
สร้างวัฒนธรรม รักษาวัฒนธรรมและทำลายวัฒนธรรม
10. หลักจักรวรรดินิยมยกย่องการขยายดินแดน จำเป็น
แก่รัฐ “สงคราม”

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

ลัทธิมาร์กซิสต์ (Marxism)

Communist : Karl Marx (1818-1883) เป็นลัทธิการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เชื่อว่ามนุษย์จะมีความสุขอย่างเต็มที่ด้วยการล้มเลิก

- กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของบุคคล
- ชนชั้น
- ฐานะทางสังคม
- สถาบันทางสังคม
- ความเชื่อทางศาสนา
- รัฐและการปกครองประชาธิปไตย

มนุษย์จะได้รับบริการและวัตถุจำเป็นต่างๆ ในการยังชีพ โดยเท่าเทียมกัน

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

ระบบคอมมิวนิสต์

- ทำลายความคิดและสถาบันของชนชั้นมั่งมี/กระฎุมพี
- ทำให้รัฐและการปกครองเต็มล้นสุดลง

คาดว่าจะปกครองอยู่ในโลกดั้งเดิม ศ.19 แต่ Marx
ผู้ให้กำเนิดลัทธิ ผลงานการผสานอิทธิพลจากแนวความคิด
ของนักปราชญ์ทางสังคมนิยมและเสรีนิยมในยุคก่อน

: นับตั้งแต่ปี 1840 เป็นต้น

- ความบกพร่องของระบบทุนนิยมอุตสาหกรรม
- ความวุ่นวายและยุ่งยากทางการเมือง
- แนวความคิดสังคมนิยมที่มีอยู่เดิม
- ความรู้สึกรุนแรงของนักคิดที่ต้องแก้สังคม

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยามอำนาจ

: ปี 1848 : สันนิบาตแห่งความยุติธรรม

- Marx & Engels : The Communist Manifesto

: ระบบการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม

ระดับต่ำ = สังคมนิยม การปกครองและการเป็นเจ้าของ
การผลิตโดยชนชั้นกรรมาชีพ ไม่มีการกดขี่เหลืออยู่

ระดับสูง = คอมมิวนิสต์ การปกครองที่มีภาวะสมบูรณ์
แบบ การดำรงชีวิตโดยเสรี ไม่มีกฎเกณฑ์ข้อบังคับกฎหมาย
อำนาจรัฐ รัฐบาลหรืออำนาจบังคับใด

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยามอำนาจ

- ทุกคนทำตามความสามารถแต่ละคนก็จะได้รับเท่าที่จำเป็นตามความต้องการ
- บุคคลอยู่ในสภาพที่ไม่มีรัฐ ชีวิตสมบูรณ์สุด

พัฒนาการสังคมนิยม

- **สังคมนิยมแบบพร่อง :** ระบบทาส นายทุน ศักดินา เป็นยุคการกดขี่ โดยผู้ที่มีฐานะสูงกว่าปฏิบัติต่อผู้ที่มีฐานะต่ำกว่า ไม่เห็นข้อบกพร่องตนเอง ชั่วร้าย ต้องต่อสู้และปฏิวัติ

- **สังคมนิยม :** การปกครองที่ชนชั้นกรรมาชีพมีอำนาจอย่างสมบูรณ์ เผด็จการโดยชนชั้นกรรมาชีพ Marx ถือว่า ไม่มีการกดขี่เอารัดเอาเปรียบ รัฐบาลของชนชั้นใช้แรงงาน สังคมไม่มีชนชั้น พร้อมเป็นสังคมคอมมิวนิสต์ในอนาคต

ลัทธิทางการเมืองเน้นอำนาจรัฐ/นิยมอำนาจ

สังคมนิยมวินิสต์ : สังคมที่ปราศจากชนชั้นทั้งสิ้น
บุคคลสมบูรณ์เต็มทีทั้งความสามารถ ความสำนึกรับผิดชอบ
และความสัมพันธ์ต่อกัน ไม่จำเป็นต้องมีรัฐ/อำนาจรัฐ ไม่
จำเป็นต้องมีกฎหมาย

มนุษย์ไม่มีการเบียดเบียน กดขี่ข่มเหงกันและกัน

ประเภทลัทธิทางการเมือง

2. ลัทธิทางการเมืองเน้นเสรีภาพบุคคล/นิยมเสรีภาพ :
อำนาจรัฐมีไม่มาก มีขอบเขตจำกัด
แต่เสรีภาพบุคคลสำคัญมาก

- ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism)
- ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)
- ลัทธิอนุรักษนิยม (Conservatism)

ลัทธิทางการเมืองเน้นเสรีภาพบุคคล/

นิยมเสรีภาพ

ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism)

ลัทธิเสรีนิยมเป็นลัทธิที่นิยมเสรีภาพบุคคล/ที่เรียกกันว่า
แบบเสรีภาพนิยม

สาระสำคัญ :

1. ให้คุณค่ากับความคิดเห็นที่มีเสรีภาพ บุคคลมีสิทธิ
ตามธรรมชาติเกี่ยวกับ - ชีวิต - ทรัพย์สิน
- โอกาสประกอบการ
2. รัฐไม่เข้าแทรกแซงทางเศรษฐกิจและสังคมของ
บุคคลให้เป็นไปตามธรรมชาติ

ลัทธิทางการเมืองเน้นเสรีภาพบุคคล/

นิยมเสรีภาพ

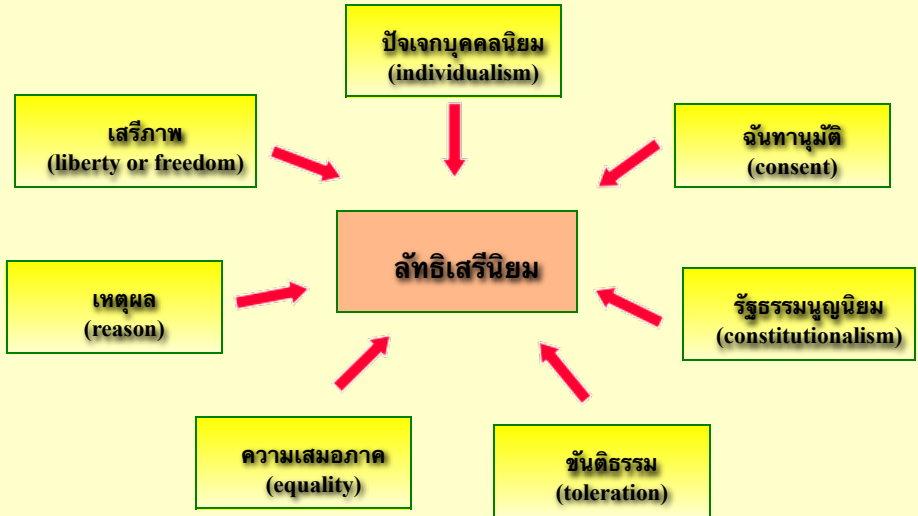
ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism)

3. เสรีภาพการแสดงออกบุคลิกภาพตนเองเป็นสิ่งที่มีความหมายและสำคัญ

4. เกิดแข่งขันและต่อสู้ ผู้แข็งแกร่งและมีความสามารถสูงย่อมได้รับประโยชน์

5. บุคคลแสดงออกความคิด สติปัญญาและการกระทำเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของลัทธิเสรีนิยม

ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism)

ลัทธิที่นิยมเสรีภาพบุคคล/ที่เรียกกันว่า แบบ
เสรีภาพนิยม

นักคิดที่สำคัญ

จอห์น ล็อก (อังกฤษ)

มงเตสกีเยอ (ฝรั่งเศส)

รูสโซ (ฝรั่งเศส)

ลัทธิการเมืองเน้นเสรีภาพบุคคล/นิยมเสรีภาพ

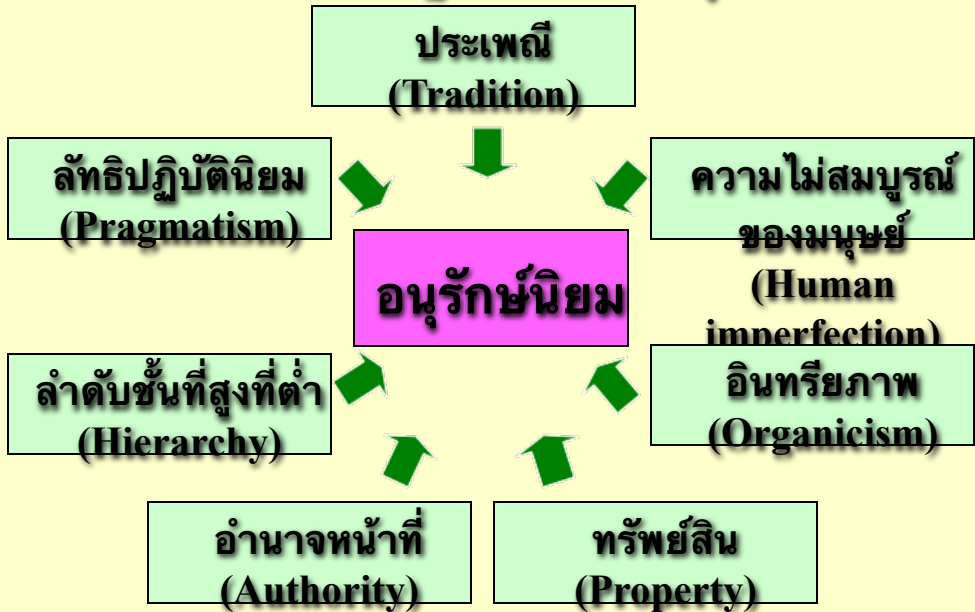
ลัทธิอนุรักษนิยม (Conservatism)

ลัทธิการเมืองที่ให้ความสำคัญกับอดีต ไม่นิยมการปฏิรูป
หากจะมีการเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปตามสภาพสังคม

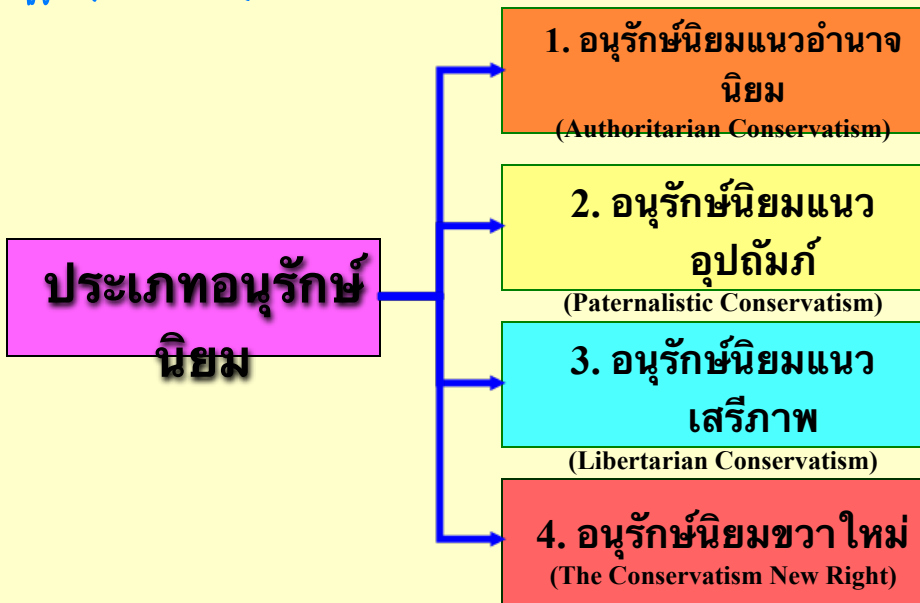
โดยต้องไม่ทำลายคุณธรรมที่ดีงามที่ได้ยึดถือกันมาก่อน
เหตุผลมิได้เป็นหลักสำคัญประการเดียว

แต่หลักประเพณีที่ได้ยึดถือกันมาแต่เดิมนั้นเป็นเครื่อง
พิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่ใช้ได้ ควรจะนำมาเป็นเครื่องยึด
เหนี่ยวการกระทำทั้งหลายในสังคม

องค์ประกอบพื้นฐานของลัทธิอนุรักษนิยม

เลขที่ ๖๒

ลัทธิการเมืองเน้นเสรีภาพบุคคล/นิยมเสรีภาพ

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

Demos = ประชาชน Kratein = อำนาจ

“อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนหรืออำนาจสูงสุด
ในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน”

ระบอบประชาธิปไตยเริ่มต้นประมาณ 500 ปีก่อน
คริสตกาลบริเวณหุบเขากรีก ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ที่เป็นนครรัฐกรีก

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ระยะแรก :

ระบอบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy)

คือ การที่ประชาชนในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยโดยตรงโดยไม่มีตัวแทน เช่น การปกครองของนครรัฐเอเธนส์

- พลเมืองชายทุกคนที่บรรลุนิติภาวะ (20 ปี)
- สามารถจับอาวุธป้องกันประเทศได้

มีสิทธิเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยเข้าร่วมเป็นสมาชิกสภาประชาชนที่มีหน้าที่เป็นสถาบันสูงสุดในการแสดงเจตน์จำนงของรัฐ

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ระบอบปัจจุบัน :

ระบอบประชาธิปไตยโดยผู้แทน (Representative Democracy) คือ การที่ประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตยเป็นผู้เลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองแทนตน และตัวแทนต้องใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของประชาชน

จำนวนประชากรของแต่ละรัฐหรือแต่ละประเทศมีเพิ่มขึ้น อาศัยการให้สิทธิของพลเมืองเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทำหน้าที่แทนตัวในรัฐสภา เจตจำนงของรัฐสภาถือว่า เป็นความต้องการประชาชน

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

อุดมการณ์สำคัญ

"การยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของบุคคลด้วยความเสมอภาคและสิทธิ/เสรีภาพ"

สิทธิ/เสรีภาพ

สิทธิ : เป็นอำนาจอันชอบธรรมหรือความสามารถที่จะกระทำการได้โดยชอบธรรมสิทธิของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับโดยตามธรรมเนียมประเพณี/

กฎหมาย

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

เสรีภาพ : เป็นความมีอิสระในการกระทำการใดๆ ได้ตามความปรารถนา แต่การกระทำนั้นต้องไม่ละเมิดกฎหมายหรือละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

ความเสมอภาค

หลักการสำคัญอุดมการณ์ประชาธิปไตย “คนทุกคนมีความเท่าเทียมกันเป็นส่วนหนึ่งของรัฐเหมือนกัน”

1. ความเสมอภาคทางการเมือง
2. ความเสมอภาคต่อการปฏิบัติของกฎหมาย
3. ความเสมอภาคในโอกาสสังคม
4. ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ
5. ความเสมอภาคทางสังคม

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ความเสมอภาค

1. ความเสมอภาคทางการเมือง บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมการเมืองเท่าๆ กัน
2. ความเสมอภาคต่อการปฏิบัติของกฎหมาย ทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติด้วยกฎหมายอย่างเสมอภาคกัน โดยได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน
3. ความเสมอภาคในโอกาส สังคมต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนทัดเทียมกันทั้งการใช้ความสามารถ แสวงหาความเจริญก้าวหน้า เลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โอกาสการรับบริการตามสิทธิตนเอง

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ความเสมอภาค

4. ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ สภาพของทุกคนมีความใกล้เคียงกัน ในฐานะทางเศรษฐกิจที่มีการกระจายรายได้ (Income Distribution) อย่างเป็นธรรมเพื่อบริหารช่องว่างระหว่างชนชั้น

5. ความเสมอภาคทางสังคม คนทุกคนจะต้องได้รับการเคารพว่า ความเป็นคนอย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน
ใน
ฐานะเกิดมนุษย์ร่วมโลกเดียวกันสิทธิ/เสรีภาพ

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

หลักการของระบอบ

ประชาธิปไตย

- (1) หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน
- (2) หลักเสรีภาพ
- (3) หลักความเสมอภาค
- (4) หลักกฎหมาย
- (5) หลักเสียงข้างมากและสิทธิของเสียงข้างน้อย

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

- ระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี (Presidential Democracy)
- ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy)

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

รัฐบาล

ลักษณะของรัฐบาลระบอบประชาธิปไตย "รัฐบาลประชาธิปไตย คือ รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน"

รัฐบาลของประชาชน

ประชาชนอยู่ในฐานะเป็นเจ้าของรัฐบาลมีส่วนร่วม
ใน
การกำหนดผู้ที่เป็นผู้ปกครอง และสามารถ
เปลี่ยนแปลงจะ
ผู้ปกครองหากผู้ปกครองไม่ได้บริหารเพื่อประโยชน์สุข
ของ
ประชาชนโดยรวม

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

รัฐบาลโดยประชาชน

ประชาชน/พลเมืองทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นผู้ปกครอง หากได้รับเสียงสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่ โดยที่
มี

การเปิดโอกาสให้คนทุกคนเท่าเทียมกัน
รัฐบาลเพื่อประชาชน

รัฐบาล/คณะบุคคลที่ปกครองประเทศต้องมีประสงค์ เพื่อความผาสุกของปวงชนและพยายามบริหารสังคมให้ ดำเนินไปตามวิถีที่กำหนดไว้เพื่อบรรลุถึงจุดหมายนั้น

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

อำนาจอธิปไตยที่สำคัญในระบบประชาธิปไตยโดย
ตัวแทน

- ในระบบประชาธิปไตยโดยตัวแทน ประชาชนมี
อำนาจอธิปไตยที่สำคัญ 2 ประการ คือ
 - 1) อำนาจในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ในการ
ปกครอง
 - 2) อำนาจในการตรวจสอบการทำหน้าที่ของผู้แทน ถ้า
พบ
ว่าผู้แทนมิได้ใช้อำนาจเพื่อประชาชน ประชาชน
สามารถถอดถอนได้

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ความสำคัญของบริบททางสังคมต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย

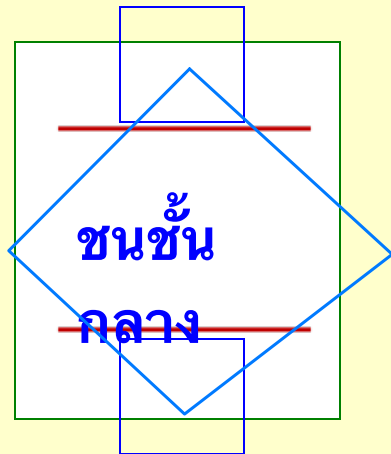
1.1) บริบทของสังคมที่แตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาการของระบบประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน

1.2) สังคมที่พัฒนาแล้ว (Developed Society) ซึ่งมีโครงสร้างเป็นสิทธินิยมชาวหลามตัด ประชาชนชั้นกลางส่วนใหญ่คือผู้ตัดสินใจกำหนดตัวผู้ปกครอง

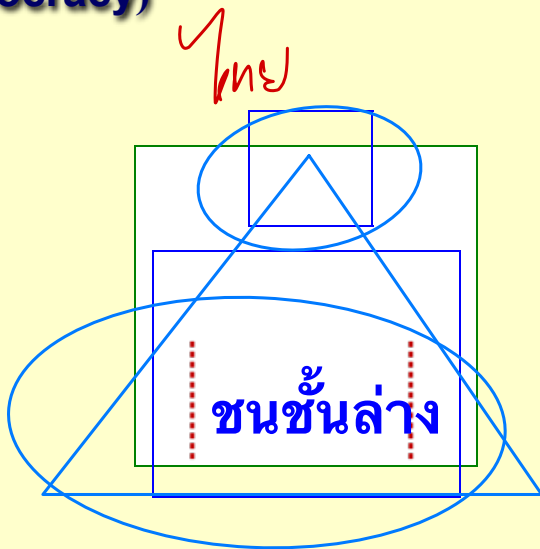
ประเทศไทย

1.3) สังคมที่ด้อยพัฒนา (Undeveloped Society) หรือสังคมกำลังพัฒนา (Developing Society) ซึ่งมีโครงสร้างสังคมเป็นสามเหลี่ยมหัว จั่ว ประชาชนชั้นล่างคือประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็นผู้ตัดสินใจกำหนดตัวผู้ปกครอง

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ประเทศพัฒนาแล้ว

ประเทศด้อยพัฒนา

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ (Constitution) เป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐ
โดยเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายทั้งหมด

1. รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร (Written Constitution) ๖๓ ย

โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในฉบับเดียว
ทั่วไป

รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรจะขึ้นต้นด้วยวัตถุประสงค์
ของ

รัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการกินดีอยู่ดีของประชาชน
ความ

ยุติธรรม ความสงบและความเจริญก้าวหน้าของรัฐ

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

2. รัฐธรรมนูญไม่เป็นลายลักษณ์อักษร (Unwritten Constitution)

รัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร/รัฐธรรมนูญจารีตประเพณี สหราชอาณาจักรอังกฤษประเทศเดียวที่มีรัฐธรรมนูญจารีตประเพณี

เป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้รวมเขียนไว้ในฉบับเดียว แต่อาศัยขนบธรรมเนียมประเพณีและวิธีการที่ปฏิบัติสืบต่อกัน

มารวมกันเข้าเป็นบทบัญญัติที่มีอำนาจเป็นกฎหมายสูงสุดกำหนดเป็นรูปของการปกครองรัฐ

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

3. รัฐธรรมนูญรัฐเดี่ยวและรัฐธรรมนูญรัฐรวม (Unitary Constitution and Federal Constitution)

รัฐเดี่ยวมีลักษณะเป็นรัฐที่มีระบบรัฐบาลเดี่ยวคือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการนั้นอยู่ที่รัฐบาลกลาง

โดยแบ่งอำนาจแยกออกตามส่วนภูมิภาค กฎหมายที่ใช้จะ

บัญญัติจากฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหารส่วนกลาง

จะมีผลบังคับใช้เท่ากันในทุกๆ พื้นที่ รัฐเดี่ยวย่อมมีอำนาจมาจากส่วนกลางและกระจายออกสู่ส่วนภูมิภาค เช่น

ประเทศไทย ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

3. รัฐธรรมนูญรัฐเดี่ยวและรัฐธรรมนูญรัฐรวม (Unitary Constitution and Federal Constitution)

รัฐรวม เป็นระบบรัฐบาลซ้อนกัน 2 องค์การ คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการของรัฐบาลกลาง และ
รัฐส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระไม่ขึ้นต่อกัน

รัฐบาลกลางมีอำนาจเท่าที่รัฐบาลท้องถิ่นกำหนดให้
รูปแบบการปกครองแบ่งอำนาจระหว่างท้องถิ่นต่างๆ ของ
รัฐ
ให้มีอำนาจออกกฎหมายบังคับในเขตปกครองของตน
เช่น
ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สวิสเซอร์แลนด์

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

4. รัฐธรรมนูญสาธารณ/รัฐธรรมนูญกษัตริย์ (Republican Constitution and Monarchical Constitution)

อาศัยประมุขของรัฐเป็นหลักการจำแนกประเภทของ
รัฐธรรมนูญ

รัฐที่มีบัญญัติให้ประมุขเป็นประธานาธิบดี รัฐธรรมนูญ
ที่ใช้ก็เป็นรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐ

รัฐธรรมนูญประเทศที่มีประมุขของรัฐเป็นกษัตริย์หรือ
ราชินี รัฐธรรมนูญฉบับนั้นก็จะเป็นรัฐธรรมนูญกษัตริย์

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy) ที่มาของรัฐธรรมนูญ

1. การเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป (Gradual Evolution) หรือเรียกว่า การวิวัฒนาการของรัฐธรรมนูญ ซึ่งค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างช้าๆ

2. การปฏิวัติ (Revolution) หรือรัฐประหาร (Coup d'etat) โดยการปฏิวัติ (Revolution) คือ การเปลี่ยนแปลงอย่างถอนรากถอนโคนขนาดใหญ่และรวดเร็ว โดยที่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหมด การปฏิวัติเป็นการล้มล้างรัฐบาลด้วยการใช้กำลังรุนแรงและประชาชนเป็นผู้กระทำการปฏิวัติ

ลัทธิประชาธิปไตย (Democracy)

ที่มาของรัฐธรรมนูญ

การรัฐประหาร (Coup d'etat) คือ การยึดอำนาจของกลุ่มบุคคล เช่น คณะทหาร เป็นต้น การกระทำรัฐประหารเป็น
การล้มล้างรัฐบาลที่เฟื่องถึงถึงตัวบุคคลในคณะรัฐบาล

3. การยกร่าง (Deliberate Creation) รัฐธรรมนูญที่มีกำเนิดมาจากการยกร่างมักเกิดหลังจากรัฐ/ประเทศตั้งใหม่
หลังได้รับเอกราชหลุดพ้นจากสภาพการเป็นอาณานิคมรัฐอื่น

4. กษัตริย์ประทานให้ (Grant) ส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชียและยุโรปตามประวัติศาสตร์มักจะมีการปกครองแบบ

รูปแบบทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

1) รูปแบบการควบอำนาจ (Fusion of Power or Parliamentary System) ^{ไทย}

(1) ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรง

(2) ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้จัดตั้งฝ่ายบริหาร

↘ การจับกัน

(3) ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจในการยื่นกระทู้และการขอ
อภิปรายไม่ไว้วางใจฝ่ายบริหาร

(4) ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการยุบสภานิติบัญญัติ → ผิด

(5) ประมุขประเทศและหัวหน้าฝ่ายบริหารจะแยกจากกัน

รูปแบบทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

2) รูปแบบการแบ่งแยกอำนาจ (Separation Power or Presidential System)

- (1) ประชาชนเป็นผู้เลือกฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรง
- (2) ประชาชนเป็นผู้เลือกฝ่ายบริหารโดยตรง
- (3) ฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีอำนาจในการอภิปรายฝ่ายบริหาร
- (4) ฝ่ายบริหารไม่มีอำนาจยุบสภา
- (5) หัวหน้าฝ่ายบริหารและประมุขของประเทศจะเป็นคนเดียวกันหรือแยกจากกันได้

รูปแบบทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

3) รูปแบบการผสม (Mixed System or Powerful Executive)

(1) ประชาชนเป็นผู้เลือกประธานาธิบดีโดยตรง

(2) ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรี

(3) ประธานาธิบดีมีอำนาจยุบสภาแห่งชาติได้ทุกกรณี

เมื่อสภามีอายุครบหนึ่งปี

(4) ประธานาธิบดีมีอำนาจในการนำประเด็นทางการเมืองไปให้ประชาชนลงมติ

(5) ประชาชนเป็นผู้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

รูปแบบทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

3) รูปแบบการผสม (Mixed System or Powerful Executive)

- (1) สภาสูงได้รับการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาล สภาผู้แทนราษฎรและสภาสูง มีอำนาจเท่ากัน ยกเว้นอำนาจในการพิจารณา

งบประมาณและอำนาจในการลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลให้เป็นอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร

รูปแบบทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

3) รูปแบบการผสม (Mixed System or Powerful Executive)

- (1) สภาสูงได้รับการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาล สภาผู้แทนราษฎรและสภาสูง มีอำนาจเท่ากัน ยกเว้นอำนาจในการพิจารณา

งบประมาณและอำนาจในการลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลให้เป็นอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร

นักการ. ๕๐๐

สภาผู้. ๕๐๐ → ๑๐๐, ๔๐๐